

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ಷಟ್ಪತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

|| ಷಟ್ಪತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||

ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ವಿಸಂಜ್ಞೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಾಣಾಂ ಶೋಕ ಇಂದ್ರಜಿತೋ
ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರೋ ವಿಭೀಷಣೇನ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಪ್ರಬೋಧನಂ ಇಂದ್ರಜಿತಾ ಲಂಕಾಂ
ಗತ್ವಾ ಪಿತರಂ ಪ್ರತಿ ಶತ್ರುವಧವೃತ್ತಾಂತಸ್ಯ ಶ್ರಾವಣಂ ಪ್ರಸನ್ನೇನ ರಾವಣೇನ
ಸ್ವಪುತ್ರಸ್ಯಾಭಿನಂದನಂ

ತತೋ ದ್ಯಾಂ ಪೃಥಿವೀಂ ಚೈವ ವೀಕ್ಷಮಾಣಾ ವನೌಕಸಃ |
ದದೃಶುಃ ಸಂತತೌ ಬಾಣೈರ್ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ || 6.46.1 ||

ವೃಷ್ಟ್ವೇವೋಪರತೇ ದೇವೇ ಕೃತಕರ್ಮಣಿ ರಾಕ್ಷಸೇ |
ಆಜಗಾಮಾಥ ತಂ ದೇಶಂ ಸಸುಗ್ರೀವೋ ವಿಭೀಷಣಃ || 6.46.2 ||

ನೀಲಶ್ಚ ದ್ವಿವಿದೋ ಮೈಂದಃ ಸುಷೇಣಃ ಕುಮುದೋಽಂಗದಃ |
ತೂರ್ಣಂ ಹನುಮತಾ ಸಾರ್ಧಮನ್ವಶೋಚಂತ ರಾಘವೌ || 6.46.3 ||

ಅಚೇಷ್ಟೌ ಮಂದನಿಃಶ್ವಾಸೌ ಶೋಣಿತೇನ ಪರಿಪ್ಲುತೌ |
ಶರಜಾಲಾಚಿತೌ ಸ್ತಬ್ಧೌ ಶಯಾನೌ ಶರತಲ್ಪಗೌ || 6.46.4 ||

ನಿಃಶ್ವಸಂತೌ ಯಥಾ ಸರ್ಪೌ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟೌ ಮಂದವಿಕ್ರಮೌ |
ರುಧಿರಸ್ರಾವದಿಗ್ಧಾಂಗೌ ತಪನೀಯಾವಿವ ಧ್ವಜೌ || 6.46.5 ||

ತೌ ವೀರಶಯನೇ ವೀರೌ ಶಯಾನೌ ಮಂದಚೇಷ್ಟಿತೌ |
ಯೂಥಪೈಃ ಸ್ವೈಃ ಪರಿವೃತೌ ಬಾಷ್ಟವ್ಯಾಕುಲಲೋಚನೈಃ || 6.46.6 ||

ರಾಘವೌ ಪತಿತೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶರಜಾಲಸಮನ್ವಿತೌ |
ಬಭೂವುರ್ವ್ಯಥಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ವಾನರಾಃ ಸವಿಭೀಷಣಾಃ || 6.46.7 ||

ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ನಿರೀಕ್ಷಂತೋ ದಿಶಃ ಸರ್ವಾಶ್ಚ ವಾನರಾಃ |
ನ ಚೈನಂ ಮಾಯಯಾ ಛಿನ್ನಂ ದದೃಶೂ ರಾವಣಿಂ ರಣೇ || 6.46.8 ||

ತಂ ತು ಮಾಯಾಪ್ರತಿಚ್ಛಿನ್ನಂ ಮಾಯಯೈವ ವಿಭೀಷಣಃ |
ವೀಕ್ಷಮಾಣೋ ದದರ್ಶಾಗ್ರೇ ಭ್ರಾತುಃ ಪುತ್ರಮವಸ್ಥಿತಂ |
ತಮಪ್ರತಿಮಕರ್ಮಾಣಮಪ್ರತಿದ್ವಂದ್ವಮಾಹವೇ || 6.46.9 ||

ದದರ್ಶಾಂತರ್ಹಿತಂ ವೀರಂ ವರದಾನಾದ್ ವಿಭೀಷಣಃ |
ತೇಜಸಾ ಯಶಸಾ ಚೈವ ವಿಕ್ರಮೇಣ ಚ ಸಂಯುತಃ || 6.46.10 ||

ಇಂದ್ರಜಿತ್ ತ್ವಾತ್ಮನಃ ಕರ್ಮ ತೌ ಶಯಾನೌ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಚ |
ಉವಾಚ ಪರಮಪ್ರೀತೋ ಹರ್ಷಯನ್ ಸರ್ವರಾಕ್ಷಸಾನ್ || 6.46.11 ||

ದೂಷಣಸ್ಯ ಚ ಹಂತಾರೌ ಖರಸ್ಯ ಚ ಮಹಾಬಲೌ |
ಸಾದಿತೌ ಮಾಮಕೈರ್ಬಾಣೈರ್ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ || 6.46.12 ||

ನೇಮೌ ಮೋಕ್ಷಯಿತುಂ ಶಕ್ಯಾವೇತಸ್ಮಾದಿಷುಬಂಧನಾತ್ |
ಸರ್ವೈರಪಿ ಸಮಾಗಮ್ಯ ಸರ್ಷಿಸಂಘೈಃ ಸುರಾಸುರೈಃ || 6.46.13 ||

ಯತ್ಕೃತೇ ಚಿಂತಯಾನಸ್ಯ ಶೋಕಾರ್ತಸ್ಯ ಪಿತುರ್ಮಮ |
ಅಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಯನಂ ಗಾತ್ರೈಸ್ತ್ರಿಯಾಮಾ ಯಾತಿ ಶರ್ವರೀ || 6.46.14 ||

ಕೃತ್ಸೀಯಂ ಯತ್ಕೃತೇ ಲಂಕಾ ನದೀ ವರ್ಷಾಸ್ವಿವಾಕುಲಾ |
ಸೋಽಯಂ ಮೂಲಹರೋಽನರ್ಥಃ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಶಮಿತೋ ಮಯಾ || 6.46.15 ||

ರಾಮಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯೈವ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ವನೌಕಸಾಂ |
ವಿಕ್ರಮಾ ನಿಷ್ಫಲಾಃ ಸರ್ವೇ ಯಥಾ ಶರದಿ ತೋಯದಾಃ || 6.46.16 ||

ಏವಮುಕ್ತಾ ತು ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಪರಿಪಶ್ಯತಃ |
ಯೂಥಪಾನಪಿ ತಾನ್ ಸರ್ವಾಂಸ್ತಾಡಯತ್ ಸ ಚ ರಾವಣಿಃ || 6.46.17 ||

ನೀಲಂ ನವಭಿರಾಹತ್ಯ ಮೈಂದಂ ಸದ್ವಿವಿದಂ ತಥಾ |
ತ್ರಿಭಿಸ್ತ್ರಿಭಿರಮಿತ್ರಘ್ನಸ್ತತಾಪ ಪರಮೇಷುಭಿಃ || 6.46.18 ||

ಜಾಂಬವಂತಂ ಮಹೇಷ್ವಾಸೋ ವಿದ್ಧ್ವಾ ಬಾಣೇನ ವಕ್ಷಸಿ |
ಹನೂಮತೋ ವೇಗವತೋ ವಿಸಸರ್ಜ ಶರಾನ್ ದಶ || 6.46.19 ||

ಗವಾಕ್ಷಂ ಶರಭಂ ಚೈವ ತಾವಪ್ಯಮಿತವಿಕ್ರಮೌ |
ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಮಹಾವೇಗೋ ವಿವ್ಯಾಧ ಯುಧಿ ರಾವಣಿಃ || 6.46.20 ||

ಗೋಲಾಂಗೂಲೇಶ್ವರಂ ಚೈವ ವಾಲಿಪುತ್ರಮಥಾಂಗದಂ |
ವಿವ್ಯಾಧ ಬಹುಭಿರ್ಬಾಣೈಸ್ತ್ವರಮಾಣೋಽಥ ರಾವಣಿಃ || 6.46.21 ||

ತಾನ್ ವಾನರವರಾನ್ ಭಿತ್ತ್ವಾ ಶರೈರಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮೈಃ |
ನನಾದ ಬಲವಾಂಸ್ತತ್ರ ಮಹಾಸತ್ತ್ವಃ ಸ ರಾವಣಿಃ || 6.46.22 ||

ತಾನರ್ದಯಿತ್ವಾ ಬಾಣೌಘೈಸ್ತ್ರಾಸಯಿತ್ವಾ ಚ ವಾನರಾನ್ |
ಪ್ರಜಹಾಸ ಮಹಾಬಾಹುರ್ವಚನಂ ಚೇದಮಬ್ರವೀತ್ || 6.46.23 ||

ಶರಬಂಧೇನ ಘೋರೇಣ ಮಯಾ ಬದ್ಧೌ ಚಮೂಮುಖೇ |
ಸಹಿತೌ ಭ್ರಾತರಾವೇತೌ ನಿಶಾಮಯತ ರಾಕ್ಷಸಾಃ || 6.46.24 ||

ಏವಮುಕ್ತಾಸ್ತು ತೇ ಸರ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕೂಟಯೋಧಿನಃ |
ಪರಂ ವಿಸ್ಮಯಮಾಪನ್ನಾಃ ಕರ್ಮಣಾ ತೇನ ಹರ್ಷಿತಾಃ || 6.46.25 ||

ವಿನೇದುಶ್ಚ ಮಹಾನಾದಾನ್ ಸರ್ವೇ ತೇ ಜಲದೋಪಮಾಃ |
ಹತೋ ರಾಮ ಇತಿ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ರಾವಣಿಂ ಸಮಪೂಜಯನ್ || 6.46.26 ||

ನಿಷ್ಪಂದೌ ತು ತದಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ |
ವಸುಧಾಯಾಂ ನಿರುಚ್ಛಾಸ್ತೌ ಹತಾವಿತ್ಯನ್ವಮನ್ಯತ || 6.46.27 ||

ಹರ್ಷೇಣ ತು ಸಮಾವಿಷ್ಟ್ಯ ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ |
ಪ್ರವಿವೇಶ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ಹರ್ಷಯನ್ ಸರ್ವನೈರ್ಯುತಾನ್ || 6.46.28 ||

ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋರ್ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶರೀರೇ ಸಾಯಕೈಶ್ಚಿತೇ |
ಸರ್ವಾಣಿ ಚಾಂಗೋಪಾಂಗಾನಿ ಸುಗ್ರೀವಂ ಭಯಮಾವಿಶತ್ || 6.46.29 ||

ತಮುವಾಚ ಪರಿತ್ರಸ್ತಂ ವಾನರೇಂದ್ರಂ ವಿಭೀಷಣಃ |
ಸಬಾಷ್ಟವದನಂ ದೀನಂ ಶೋಕವ್ಯಾಕುಲಲೋಚನಂ || 6.46.30 ||

ಅಲಂ ತ್ರಾಸೇನ ಸುಗ್ರೀವ ಬಾಷ್ಟವೇಗೋ ನಿಗೃಹ್ಯತಾಂ |
ಏವಂಪ್ರಾಯಾಣಿ ಯುದ್ಧಾನಿ ವಿಜಯೋ ನಾಸ್ತಿ ನೈಷ್ಟಿಕಃ || 6.46.31 ||

ಸಭಾಗ್ಯಶೇಷತಾಸ್ಮಾಕಂ ಯದಿ ವೀರ ಭವಿಷ್ಯತಿ |
ಮೋಹಮೇತೌ ಪ್ರಹಾಸ್ಯೇತೇ ಮಹಾತ್ಮಾನೌ ಮಹಾಬಲೌ || 6.46.32 ||

ಪರ್ಯವಸ್ಥಾಪಯಾತ್ಮಾನಮನಾಥಂ ಮಾಂ ಚ ವಾನರ |
ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಭಿರಕ್ತಾನಾಂ ನಾಸ್ತಿ ಮೃತ್ಯುಕೃತಂ ಭಯಂ || 6.46.33 ||

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತತಸ್ತಸ್ಯ ಜಲಕ್ಲಿನ್ನೇನ ಪಾಣಿನಾ |
ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಶುಭೇ ನೇತ್ರೇ ಪ್ರಮಮಾರ್ಜ ವಿಭೀಷಣಃ || 6.46.34 ||

ತತಃ ಸಲಿಲಮಾದಾಯ ವಿದ್ಯಯಾ ಪರಿಜಪ್ಯ ಚ |
ಸುಗ್ರೀವನೇತ್ರೇ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರಮಮಾರ್ಜ ವಿಭೀಷಣಃ || 6.46.35 ||

ವಿಮೃಜ್ಯ ವದನಂ ತಸ್ಯ ಕಪಿರಾಜಸ್ಯ ಧೀಮತಃ |
ಅಬ್ರವೀತ್ ಕಾಲಸಂಪ್ರಾಪ್ತಮಸಂಭ್ರಾಂತಮಿದಂ ವಚಃ || 6.46.36 ||

ನ ಕಾಲಃ ಕಪಿರಾಜೇಂದ್ರ ವೈಕ್ಲವ್ಯಮವಲಂಬಿತುಂ |
ಅತಿಸ್ನೇಹೋಽಪಿ ಕಾಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಮರಣಾಯೋಪಕಲ್ಪತೇ || 6.46.37 ||

ತಸ್ಮಾದುತ್ಸೃಜ್ಯ ವೈಕ್ಲವ್ಯಂ ಸರ್ವಕಾರ್ಯವಿನಾಶನಂ |
ಹಿತಂ ರಾಮಪುರೋಗಾಣಾಂ ಸೈನ್ಯಾನಾಮನುಚಿಂತಯ || 6.46.38 ||

ಅಥ ವಾ ರಕ್ಷ್ಯತಾಂ ರಾಮೋ ಯಾವತ್ಸಂಜ್ಞಾವಿಪರ್ಯಯಃ |
ಲಬ್ಧಸಂಜ್ಞೌ ಹಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೌ ಭಯಂ ನೌ ವ್ಯಪನೇಷ್ಯತಃ || 6.46.39 ||

ನೈತತ್ ಕಿಂಚನ ರಾಮಸ್ಯ ನ ಚ ರಾಮೋ ಮುಮೂರ್ಷತಿ |
ನಹ್ಯೇನಂ ಹಾಸ್ಯತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ದುರ್ಲಭಾ ಯಾ ಗತಾಯುಷಾಂ || 6.46.40 ||

ತಸ್ಮಾದಾಶ್ವಾಸಯಾತ್ಮಾನಂ ಬಲಂ ಚಾಶ್ವಾಸಯ ಸ್ವಕಂ |
ಯಾವತ್ ಸೈನ್ಯಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಪುನಃ ಸಂಸ್ಥಾಪಯಾಮ್ಯಹಂ || 6.46.41 ||

ಏತೇ ಹಿ ಫುಲ್ಲನಯನಾಸ್ತ್ರಾಸಾದಾಗತಸಾಧ್ವಸಾಃ |
ಕರ್ಣೇ ಕರ್ಣೇ ಪ್ರಕಥಿತಾ ಹರಯೋ ಹರಿಸತ್ತಮ || 6.46.42 ||

ಮಾಂ ತು ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಧಾವಂತಮನೀಕಂ ಸಂಪ್ರಹರ್ಷಿತಂ |
ತ್ಯಜಂತು ಹರಯಸ್ತ್ರಾಸಂ ಭುಕ್ತಪೂರ್ವಾಮಿವ ಸ್ರಜಂ || 6.46.43 ||

ಸಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ತು ಸುಗ್ರೀವಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ವಿಭೀಷಣಃ |
ವಿದ್ರುತಂ ವಾನರಾನೀಕಂ ತತ್ ಸಮಾಶ್ವಾಸಯತ್ ಪುನಃ || 6.46.44 ||

ಇಂದ್ರಿಜಿತ್ ತು ಮಹಾಮಾಯಃ ಸರ್ವಸ್ಮೈನ್ಯಸಮಾವೃತಃ |
ವಿವೇಶ ನಗರೀ ಲಂಕಾಂ ಪಿತರಂ ಚಾಭ್ಯುಪಾಗಮತ್ || 6.46.45 ||

ತತ್ರ ರಾವಣಮಾಸಾದ್ಯ ಅಭಿವಾದ್ಯ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ |
ಆಚಚಕ್ಷೇ ಪ್ರಿಯಂ ಪಿತ್ರೇ ನಿಹತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ || 6.46.46 ||

ಉತ್ಪಪಾತ ತತೋ ಹೃಷ್ಟಃ ಪುತ್ರಂ ಚ ಪರಿಷಸ್ವಜೇ |
ರಾವಣೋ ರಕ್ಷಸಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶತ್ರು ನಿಪಾತಿತೌ || 6.46.47 ||

ಉಪಾಘ್ರಾಯ ಚ ತಂ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಪಪ್ರಚ್ಛ ಪ್ರೀತಮಾನಸಃ |
ಪೃಚ್ಛತೇ ಚ ಯಥಾವೃತ್ತಂ ಪಿತ್ರೇ ತಸ್ಮೈ ನ್ಯವೇದಯತ್ || 6.46.48 ||

ಯಥಾ ತೌ ಶರಬಂಧೇನ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟ್ವಾ ನಿಷ್ಪ್ರಭೌ ಕೃತೌ || 6.46.49 ||

ಸ ಹರ್ಷವೇಗಾನುಗತಾಂತರಾತ್ಮಾ
ಶ್ರುತ್ವಾ ಗಿರಂ ತಸ್ಯ ಮಹಾರಥಸ್ಯ |
ಜಹೌ ಜ್ವರಂ ದಾಶರಥೇಃ ಸಮುತ್ಥಂ
ಪ್ರಹೃಷ್ಟವಾಚಾಭಿನನಂದ ಪುತ್ರಂ || 6.46.50 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಟ್ಪತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||